

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Rajona valdes sēdē

Kārtējā rajona valdes sēdē galvenais jautājums bija par sagatavošanos 19. sasaukuma TDP 16. sesijai. Izskatīti sesijā apspriežamie jautājumi: pārskats par budžeta līdzekļu izlietošanu 1992. gada otrajā pusgadā un 1993. gada budžetu, vēlēšanu komisijas ievēlēšana, privatizācijas komisijas apstiprināšana. Bez tam valdes locekļi vēl izskatīja dažādus iesniegumus, lēma par adopciju un aiz-

bildnību. Viens jautājums bija par pabalsta pārdrošināšanu. Nepilngadīgo bērnu I. pabalsti, ko līdz šim par viņu audzināšanu izmaksāja bērnu vecākaļķi māsa, uz laiku līdz sešiem mēnešiem pārdrošināti divām Preiļu 2. vidusskolas skolotājām, kas nodrošina abu bērnu audzināšanu.

Valdē spriests par līdzekļu iedalīšanu pārraugu algošanai pagastos.

PREIĻU PILSĒTAS VALDĒ

SAMAKSA ATKAL PALIELINĀSIES

Preiļu pilsētas valde noklausījās gāzes saimniecības un pašvaldības uzņēmuma «Atvars» priekšlikumus un analizēja aprēķinus gāzes, ūdens un kanalizāciju tarifu izmaiņām.

Valde apstiprināja gāzes saimniecības noteikto samaksu. Turpmāk par gāzi vajadzēs maksāt 247 rubļus mēnesī, rēķinot uz vienu ģimenes locekli. Šī samaksa noteikta ar 1. aprīli. Gāzes saimniecības inženieris J. Zarāns informēja, ka tuvākajos divos, trīs mēnešos ar gāzes piegādātājiem problēmu nebūs.

Uzņēmuma «Atvars» vadītājs Anatolijs Petrovs valdi informēja, ka sakarā ar dabas resursu nodokļa daudzskaitlīgu palielināšanu, jāpaaugstina tarifu likmes otrās un trešās grupas — budžeta un saimnieciskajām — organizācijām, nosakot abām grupām vienādu maksājumu par ūdeni un kanalizāciju. Valde gan iebilda, ka «Atvars» ieplānojis pārāk lielu rentabilitāti — 15 procentus, taču nobalsoja par tarifu izmaiņām. Iedzīvotāji (vismaz pagaidām) par pakalpojumiem maksās likpat.

APKURES SEZONA GARĀM, BET PROBLĒMAS PALIEK

Pašvaldības uzņēmuma «Siltums» vadītājs J. Anspoks pilsētas valdes sēdē runāja par siltumapgādes jautājumiem. Lai gan apkures sezona praktiski ir aizvadīta un Preiļos neviens savā dzīvoklī nav ne nosalis, ne tā isti drebinājies no vēsuma, problēmas ir un būs. Arī šobrīd pilsētas valdē un siltumtīklu uzņēmumā atskan telefona zvani, un iedzīvotāji izsaka pretenzijas par nepietiekamo siltuma un karstā ūdens padevi. Īpaši pēdējās dienās.

Kā valdi informēja J. Anspoks, pašlaik namus apkurina ar no valsts rezerves fondiem iedalīto mazuļu. Bet... par mazuļu to vis nevarot saukt, jo kvalitāte esot ļoti slikta. Šis kurināmais, ko Latvija iepirkusi Kazahijā, nekam nederot. To mēģinot jaukt kopā ar dīzeldegvielu un dedzināt, taču uz turēt vajadzīgo siltuma režīmu esot grūti.

Protams, par valsts iepirkto kurināmo vajadzētu atbildēt amatpersonām, kas šos darījumus veica. Taču iedzīvotājiem no tā siltāk nekā jūst!

Un vēl. Siltumtīklu uzņēmums ierosināja apsvērt iespēju nelielas laboratorijas izveidošanai, lai varētu veikt iepērkamā kurināmā kvalitātes pārbaudes. Šis gads parādīja, ka tas ir nepieciešams. Nereti Krievijā iepirktais mazs, un ne tikai tas, bija slikta kvalitātes, pat dabai un cilvēku veselībai kaitīgs, jo saturēja lielu fenola daudzumu. Grēko arī komercfirmas, kuras Krievijā cenšas iepirkt lētaku

(bet ne kvalitatīvāku) kurināmo, toties pārdod kā labu preci, lai gūtu lielāku peļņu.

Ir un būs problēmas ar silto ūdeni un samaksu par to. Budžeta nauda, kas bija atvēlēta kompensācijai, izlietota. Turpmāk cilvēkiem pašiem jāsedz visi izdevumi, tāpēc būs jāmaksā vairāk.

Valde noļēma, ka par silto ūdeni martā nāksies maksāt 150 rubļus katram iedzīvotājam, bet vasarā (kad namus neapkurinās) samaksa noteikti būs ievērojami lielāka. Iedzīvotāji tagad nonāk kārtējās problēmas priekšā — maksāt bārgu naudu par silto ūdeni (kura visbiežāk nav) vai atteikties no tā vispār?! Valdē ieteica siltumtīkliem veikt aptauju starp pilsētas labiekārtoto namu iedzīvotājiem.

Protams, sagaida arī citas problēmas. Būtu lietderīgi, ja arī vasaras sezonā cilvēki neatteiktos maksāt par apkuri, lai iepirktu kurināmo nākamajai sezonai. Nevajadzētu ņemt bankas aizdevumus ar lieliem procentiem, kuri vienlīdz jāapmaksā cilvēkiem. Tiktu sagādātas kurināmā rezerves. Protams, par šo jautājumu vēl diskutēs pilsētas padomes deputāti kārtējā sesijā, lai pieņemtu savu lēmumu.

Joprojām ir daudz nemaksātāju — gan iedzīvotāju, gan organizāciju. Šajā sakarībā pilsētas valde brīdina iedzīvotājus, kuri nav samaksājuši par apkuri, ka, sākoties vasaras sezonai, likumā noteiktā kārtībā notiks viņu izlikšana no labiekārtotiem dzīvokļiem.

RIEBIŅU «MEŽROZĪTĪ» PREIĻOS VAIRS NETIRGOS

Lēto dzērienu «Mežrozīte», ko agrofirma «Turība» bez licences bija sākusi pārdot Preiļos, te vairs netirgos. Pilsētas valde nedeva atļauju to pārdot «Turības» veikalā Preiļos, jo alkohola tirgotavu pilsētā jau pietiek. Pie tam vēl pilsētas centrā! Tāpēc agrofirmai noiets «Mežrozīte» būs jāmeklē citur.

BET ALUS BŪS! UN KĀDĀ VIETĀ?!

SIA komercfirma «Aldara alus realizācija» pilsētas valdei uzrakstījusi iesniegumu, kas valdes locekļos izraisīja maidu, jo komercfirma vēlas ierēt (ar pirmpirkuma tiesībām)... bijušo pilsētas tualeti pie grāmatu nama «Latgale», lai tur ierīkotu alus tirgotavu un bāriņu.

Nu, ko! Valdē atļāva, jo jau labu laiku nezināja, kā tikt vaļā no šī namīņa. Vai šeit patiks iegriezties alus cienītājiem — tās ir viņu problēmas.

Acimredzot, komercfirma, iekams aicinās iekšā alus cienītājus, tomēr veiks attiecīgu remontu un nākotnē sev būs nodrošinājusi labu vietīņu komercdarbībai pilsētas centrā!

Aina Iljina

ZIŅAS

• Nepieradinātās modes skate notika Sīlukalna pamatskolā. TV raidījuma «Skabarga» un žurnāla «Santa» iedvesmoti, sīlukalnieši ar lielu aizrautību bija ķērušies pie darba, un gala rezultāts iepriecināja visus. Nu, piemēram, Gatis Liepiņš demonstrēja tērpu, kurš saucās «Zaģaru vecītis» un sastāvēja no sīkām žaģaru buntītēm un koka klucīšiem apavu vietā. Liene Zeimule izrādīja izlaiduma tērpa variantu — melnu kleitu ar volāniem un satricošu apmetni un cepuri metra augstumā, kas bija nošūti ar neskaitāmām krāsainām lentītēm. Līga Mičule bija avižu dāma, kurai ne tikai tērps, bet pat auskari bija no avīžem. Kristīnes Opolais kleita saucās par krāsaino banti.

Katrai klasei bija jāietur savs stils

tērpu kompozīcijā. Ja dāmas, teiksim, izdomāja modeli ar neskaitāmām nošūtām lentītēm, kavalieru tērpus rotāja daudzas piešūtas kaklasaites.

Kopumā oriģinālākie tērpi bija devītajai un trešajai klasei.

• Par dziesmu svētku ieskaņu — deju svētkiem Balvos Latgales novadam — pieņemts galīgais lēmums — tie notiks. Lielo dziesmu svētku režisori uzskata, ka Latgales kolektīvu sniegums ir vispirms jāredz atsevišķi, lai to iekonstruētu kopējā svētku shēmā. Par kādiem līdzekļiem uz Balviem dejojājiem nokļūt, tas augšas īpaši neuztraucot, bet tiem, kas Balvos nedejos, arī ceļš uz Rīgu būšot slēgts. Deju svētki Balvos notiks 29. un 30. maijā.

L.Rancāne

ZIŅAS NO PAGASTIEM

Rudzāti

• Zemnieki ierosinājuši dibināt pagasta piensaimnieku sabiedrību, kuras galīgā izveidošana paredzēta 18. martā. Tad arī tiks izlemts, vai iestāties par Preiļu siera rūpnīcas privālizāciju vai nē. Izteiktas domas par Rudzātu pagasta bijušās pienotavas atjaunošanu. Kaut gan tās ēka saglabājusies, tomēr vajadzīgs daudz līdzekļu atjaunošanai un modernizēšanai, kā arī mūsdienu prasībām atbilstošas kanalizācijas ierīkošanai un tamlīdzīgi.

• Kā patīkamu parādību pagasta valde atzīmē to, ka viena no Preiļu firmām pieteikusies ņemt nomā uz pieciem gadiem ar izpirkuma pirmtiesībām kultūras namu, kur solās rīkot diskotēkas, videofilmu demonstrēšanu, tematiskos vakarus, sakārtot telpas, atvērt

kafejnīcu.

• Uz pagasta valdes priekšsēža galda izskatīšanai nolikti pieci pieteikumi par individuālo veikalu atvēršanu, ko J. Grandāna kungs vērtē pozitīvi: lai tik strādā, gan jau pagasta laudis pratis novērtēt šo sībību. Pašlaik pagastā ir divi privātzņēmumi: bijušajā sadzīves pakalpojumu pieņemšanas kompleksajā punktā, kas tagad ir uzņēmums «Tija», var pasūtīt gan pakalpojumus, gan arī komisijas pārdošanai nodot savas mantas. Šis bija pirmais privātais uzņēmums. Tam sekoja veikals «Vītoļi», kur pārdod pārtikas preces, arī maizi, apģērbus un dažādus sīkumus. Ja būs veselīga konkurence, tad no tā tikai iegūs cilvēki.

A.Rancāns

Par pensionāru apkures taloniem

Kārtība, kādu samaksas saņemšanai apstiprinājusi Latvijas Republikas Finanšu un Labklājības ministrija

Finanšu un Labklājības ministrija nosaka šādu kārtību samaksas saņemšanai par pensionāru apkures taloniem.

1. Valdības noteiktā parauga taloni, ko saņem siltumapgādātāji un kurināmā pārdošanas uzņēmumi no pensionāriem, ir naudu aizvietojoši dokumenti, ar kuriem šie uzņēmumi: siltumapgādātāji norēķinās par kurināmā piegādi, kurināmā pārdevēji saņem samaksu tieši.

Valsts siltumapgādes un kurināmā pārdošanas uzņēmumi, ieskaitot mežniecības samaksai par celmu naudu malkas sagatavošanai, nedrīkst atteikties pieņemt talonus no pensionāriem.

2. Siltumapgādātāji uzņēmumi un kurināmā pārdevēji, neatkarīgi no īpašuma formas un pakļautības, sašada to talonu numuru reģistru, kas saņemti no siltuma patērētājiem (no pensionāriem tieši, no namu pārvaldēm un tamlīdzīgi), un nodod tos rajonu (pilsētu) sociālās apdrošināšanas pārvaldēm. Vienlaikus uzņēmums iesniedz izziņu par parāda summu valsts uzņēmumam «Materiālās rezerves», valsts firmai «Latvijas gāze» un firmai «Latvijas kurināmais» un to reģionālajiem uzņēmumiem (uzrādot visus nepieciešamos rekvizītus), kuriem par nodoto talonu vērtību parādus segs Sociālās apdrošināšanas valsts skaitļošanas centrs centralizēti no sociālajai nodrošināšanai speciāli izdalītajiem valsts budžeta līdzekļiem.

Ja uzņēmumam, kas iesniedz talonus, nav parādu iepriekš uzrādītajiem kurināmā piegādes uzņēmumiem, tad to tas apliecina savā izziņā rajona (pilsētas) sociālās apdrošināšanas pārvaldei.

Visus saņemtos dokumentus rajonu (pilsētu) sociālās apdrošināšanas pārvaldes nodod Sociālās apdrošināšanas valsts skaitļošanas centram.

Sociālās apdrošināšanas valsts skaitļošanas centrs pēc talonu pārbaudes no sociālajai nodrošināšanai izdalītajiem valsts budžeta līdzekļiem pārskaita attiecīgā rajona (pilsētas) sociālās apdrošināšanas pārvaldei talonu vērtību, kas atbilst attiecīgā uzņēmuma parāda summai iepriekš norādīta-

jiem kurināmā uzņēmumiem.

Par summām, kas pārņemtas centralizētam norēķinam, Sociālās apdrošināšanas valsts skaitļošanas centrs paziņo rajonu (pilsētu) sociālās apdrošināšanas pārvaldēm un kurināmā piegādātājiem, uzrādot atsevišķi katru maksātāju, kura parāds pārņemts.

3. Pensionāri, kuri saņemtos apkures talonus nevar izmantot samaksai par kurināmā iegādi no valsts vai citiem uzņēmumiem, iesniedz tos pagastu vai citu pašvaldību izpildinstitūcijām, kuras iepriekš norādītajā kārtībā nodod tos rajona (pilsētas) sociālās apdrošināšanas pārvaldei, lai pēc to pārbaudes saņemtu samaksu izsniegšanai pensionāriem.

4. Talonu nodošanu un saņemšanu noformē atbilstoši prasībām par naudas līdzekļiem un grāmatvedībā atspoguļo kā darījumus ar vērtspapīriem.

5. Norēķinu precizitātes nodrošināšanai kurināmā piegādes uzņēmumi, kas uzrādīti 2. punktā, iesniedz debitoru sarakstu (ar kuriem paredzama norēķināšanās pēc talonu vērtības) attiecīgā rajona (pilsētas) sociālās apdrošināšanas pārvaldei.

KOMENTĀRS

Jau vairāk nekā divus mēnešus Latvijā darbojas jauns norēķinu līdzeklis — apkures taloni. Tie ieviesti, lai naudas līdzekļu deficīta apstākļos radītu iespēju pensionāriem norēķināties par apkuri. Taču taloni radījuši daudz neskaidrību un pat iebildumu. Lai tos novērstu, Ministru Padome uzdeva Finanšu un Labklājības ministrijai izstrādāt kārtību samaksas saņemšanai par pensionāru apkures taloniem. Tā ir izstrādāta un jau stājusies spēkā.

Pirmkārt, saskaņā ar šo kārtību pensionāriem, kuri saņemtos apkures talonus nevar izmantot samaksai par kurināmā iegādi no valsts vai citiem uzņēmumiem, taloni jāiesniedz pagastu vai citu pašvaldību izpildinstitūcijām. Tām savukārt taloni jānodod rajona (pilsētas) sociālās apdrošināšanas pārvaldei. Pēc tam, kad šie taloni tiks pārbaudīti, sociālās apdrošināšanas pārvaldes izsniegs pensionāriem naudu atbilstoši talona vērtībai. Tad pensionāri varēs to izmantot

□ Informācija par Preiļu rajona budžeta izpildi uz 1993. gada 1. janvāri

2. lappuse

□ Zemessargi apkopo mācību rezultātus: uzdevumi izpildīti

3. lappuse

□ Apdrošināšanas akciju sabiedrība «Dukāts» atzīmē savas pastāvēšanas pirmo gadadienu

3. lappuse

□ Divos rajona pagastos notikusi grupveida saslīmšana ar sifilīsu. Viriešus inficējusi 18 gadus veca meitene...

3. lappuse

□ Sludinājumi, reklāma, TV programma

4. lappuse

□ Informācija par Preiļu rajona budžeta izpildi uz 1993. gada 1. janvāri

Informācija par Preiļu rajona budžeta izpildi uz 1993. gada 1. janvāri

Preiļu rajona budžets 1992. gada II pusgadam tika izstrādāts saskaņā ar Latvijas Republikas likumu un apstiprināts 1992. gada 25. augustā rajona sesijā.

Rajona budžeta, tai skaitā zemākstāvošo budžetu, izpildi ieņēmumos un izdevumos raksturo sekojoši rādītāji. (tūkst. rbj.)

Ieņēmumi	Precizētais gada plāns	Faktiskā izpilde	%
1. Rajona budžets	172938,6	174160,4	100,7
2. Pilsētu budžets	27253,2	24987,1	91,7
3. Pagastu budžets	9075,4	13306,2	146,6
KOPĀ	209267,2	212453,7	101,5

Izdevumi	Precizētais gada plāns	Faktiskā izpilde	%
1. Rajona budžets	140516,1	135314,6	96,3
2. Pilsētu budžets	49876,7	45417,7	91,1
3. Pagastu budžets	18874,4	20729,7	109,8
KOPĀ	209267,2	201462,0	96,3

1992. gada II pusgada ieņēmumu apjoms kopsummā izpildīts par 101,5 % (209267,2 — 212453,7). Ieņēmumu plāna izpilde nav nodrošināta Līvānu pilsētā un 5 pagastos, t. sk. Līvānu pilsētā ieņēmumu plāna neizpilde sastāda 3824,0 tūkst. rbj.

Uz 1992. gada beigām Līvānu pilsētā uz nenoteiktu laiku apstājās rūpnieciskā ražošanas visos lielākajos uzņēmumos, kas izsauca ieņēmumu plāna neizpildi.

Rajona galvenie ieņēmumi veidojas no iedzīvotāju ienākuma nodokļa, kur II pusgada ieņēmumu plāns izpildīts par 103,2 % (26970,4 — 27820,8).

Nav izpildīts apgrozījuma nodokļa, īpašuma nodokļa, peļņas nodokļa, dabas resursu un ienākumu no mežiem ieņēmumu plāns. Plāna neizpilde saistīta ar vispārējo lejupslīdes tendenci rūpniecībā un lauksaimniecībā. Šo ieņēmumu plāna neizpildi kompensē neplānotie ienākumi no degvīna un liķieru izstrādājumu cenu starpībām — 1404,7 tūkst. rbj. un zemes nodokļa plāna pārpilde par 1217,8 tūkst. rbj. (2516,7 — 3734,5).

Lielākās parādu summas pašvaldību budžetos sastāda peļņas nodoklis — kopā rajonā 527,8 tūkst. rbj., t. sk. no Jēkabpils šūšanas fabrikas «Asote» — 195,0 tūkst. rbj., Preiļu lina fabrikas — 193,0 tūkst. rbj.

Kases apgrozības līdzekļi uz 01.01.93. saglabāti visos zemākstāvošajos budžetos.

Tautas saimniecības finansēšana

Izdevumu apjoms tautsaimniecības finansēšanai izpildīts par 97,4 % (43161,8 — 42030,4).

Izdevumu plāns vides aizsardzības finansēšanai izpildīts par 99,9 %. Papildus izdevumi attīrīšanas ietaišu celtniecībai saistīti ar to, ka no 1992. gada 1. oktobra spēkā stājās likums «Par apgrozījuma nodokli», un līdz ar to veiktie darbi tiek aplūkoti ar apgrozījuma nodokli.

No budžeta līdzekļu atlikumiem novirzīti 208,3 tūkst. rbj. mežu ugunsgrēku likvidēšanas pasākumu finansēšanā.

Izdevumu plāns arhitektūras un celtniecības finansēšanai izpildīts par 92,5 % (13085,8 — 12099,8).

Iedalītie līdzekļi Aglonas bazilikas teritorijas labiekārtošanai apgūti par 99,6 % (25089,7 — 24985,0).

Izdevumi izglītībai

Izdevumu apjoms izglītības pasākumu finansēšanai apgūts par 93,9 % (86726,9 — 81411,3).

Izdevumu apjoms bērnu pirmsskolas iestāžu finansēšanai apgūts par 82,2 % (12167,1 — 10002,6). Sakarā ar bērnu skaita samazināšanos un bezdarba pieaugumu Līvānu pilsētā slēgti divi bērnudārzī un Preiļu pilsētā slēgts viens bērnudārzs, samazinājies bērnu apmeklējumu dienu skaits pirmsskolas iestādēs, pie plānotā 97911 — faktiski 34724. Neizlietoti izdevumi ēdināšanai sakarā ar bērnu dienu skaita samazināšanos un pašizaudzēto dārzeņu un augļu lietošanu ēdināšanā. Izdevumi ēdināšanai palielinājušies (plāns — 47,1 rbj. dienā, faktiski — 49,3 rbj.) sakarā ar produktu cenu celšanos.

Izdevumu apjoms skolu finansēšanā apgūts 95,4 % apmērā (53494,3 — 51024,2). Rušonas un Vārkavas sākumskolas pārveidotas par pamatskolām. Palielinājies bērnu skaits skolu internātos, jo ar 1. novembri internātu atvēra Jaunsilvas pamatskolā. Radusies darba algas ekonomija sakarā ar vadošo darbinieku, audzinātāju, mācību palīgpersonāla un saimnieciskā personāla vakantajām štata vienībām.

Izdevumi kultūrai

Izdevumu apjoms kultūras finansēšanai apgūts par 91,5 % (11352,1 — 10385,6).

Izdevumu apjoms bibliotēku finansēšanai apgūts 100,8 % apmērā (3326,5 — 3355,0). Darba algu pieauguma un pārējo izdevumu segšanai novirzīti papildus gūtie ieņēmumi.

Izdevumu apjoms bērnu mākslas un mūzikas skolu finansēšanai apgūts 84,8 % apmērā (3219,0 — 2731,3). Samazinājies audzēkņu skaits mūzikas skolās, atvērta mūzikas skolas filiāle Rudzētos. Neizlietots darba algas fonds sakarā ar vakantajām štata vienībām.

Izdevumu apjoms kultūras namu un klubu finansēšanai apgūts 88,0 % apmērā (4196,4 — 3691,6). Nav apgūti līdzekļi Jasmuižas kultūras nama celtniecībai (plāns — 600,0, faktiski — 108,4).

Izdevumi veselības aizsardzībai

Izdevumu apjoms veselības aizsardzības finansēšanai apgūts par 98,8 % (35693,4 — 35279,2).

Izdevumi slimnīcu finansēšanai apgūti par 99,9 % (33269,1 — 33245,1). Palielinājies štata vienību skaits sakarā ar to, ka 1992. gada beigās nodots ekspluatācijā Preiļu CRS ķirurģijas korpus. Izlietots vairāk nekā plānots līdzekļu ēdināšanai sakarā ar produktu cenu celšanos. Ēdināšanas izdevumu apjoms dienā plānots 60,0 rbj., faktiski 82,9 rbj. Palielinājās kancelejas un saimniecības izdevumi sakarā ar jaunā korpusa nodošanu ekspluatācijā un cenu pieaugumu degvielai, apkurei. Bezmaksas medikamenti izsniegti par 130,6 tūkst. rbj. lielākā summā nekā plānots sakarā ar medikamentu cenu vairākkārtīgu palielināšanos.

Sakarā ar līdzekļu nepietiekamību decembrī Preiļu CRS nav pārskaitīti pieskaitījumi darba algai — iedalītie līdzekļi izmantoti ēdināšanai un medikamentu iegādei.

Izdevumi ambulanču finansēšanai apgūti 85,4 % apmērā (165,5 — 141,3). Sakarā ar Saunas pagasta TDP lēmumu likvidēts Priekuļu FVP un izveidota Saunas ambulance un štatos papildus ieviestas ārstu un vidējā medicīnas personāla vienības.

Izdevumi feldšeru vecmāšu punktu finansēšanai apgūti 79,6 % apmērā (1918,0 — 1528,0). Veidojusies darba algas ekonomija sakarā ar vakantajām štata vienībām.

Izdevumi sociālajai nodrošināšanai

Izdevumi sociālās nodrošināšanas finansēšanai apgūti par 97,5 % (20238,0 — 19730,5).

Līdzekļi Salenieku veco ļaužu pansionāta uzturēšanai apgūti par 80,8 % (2064,5 — 1667,5), jo papildus iedalīti līdzekļi no republikas rajonā tika saņemti tikai 30. decembrī un līdz ar to netika ieskaitīti pansionātam, lai veiktu norēķinus par apkuri. Nav izpildīts plānoto gultu dienu skaits, jo vasaras - rudens periodā pansionāta iemītnieki uz laiku tiek izņemti.

Izdevumi ēdināšanai uz vienu gultu diennakti bija plānoti 58,9 rbj., faktiski sastādīja 70,3 rbj. Tas izskaidrojams ar produktu cenu pieaugumu un nepieciešamību rudens sezonā sagatavot dārzeņu, augļu rezervi ziemas - pavasara periodam.

No rajona budžeta līdzekļu atlikumiem iedalīts 50,0 tūkst. rbj. rajona žēlsirdības biedrības izdevumiem, kas saistīti ar Ziemassvētku pasākumu organizēšanu bērniem invalīdiem, bērniem bāreņiem, pansionāta iemītniekiem un vientuļajiem pensionāriem.

Sociālā palīdzība mājās tiek sniegta 45 Preiļu rajona iedzīvotājiem.

Izdevumi pašvaldību institūcijām

Izdevumi rajona pašvaldību institūciju finansēšanā apgūti par 109,8 % (10646,5 — 11685,9).

Darba algas pieauguma, kancelejas un saimniecības izdevumu segšanai pagastu pašvaldības izlietojušas papildus gūtos ieņēmumus.

Sakarā ar degvielas, apkures, apsardzes vairākkārtēju cenu pieaugumu saimnieciskie izdevumi lielāki nekā budžetā plānots.

No rajona budžeta papildus iedalītie līdzekļi tautas saimniecības nozaru finansēšanai

168,3 tūkst. rbj. — benzīna rezerves fonda iegādei ugunsnelaimju novēršanai;

390,0 tūkst. rbj. — attīrīšanas iekārtu remontam Līvānu biokīmiskajai rūpnīcai;

77,08 tūkst. rbj. — SKP kompensāciju izmaksai veļas mājās strādniekiem sakarā ar kombināta likvidāciju;

100,0 tūkst. rbj. — Līvānu pilsētas valdei Līvānu pirts, veļas mazgātavas un ķīmiskās tīrītavas atjaunošanai;

255,0 tūkst. rbj. — kinodirekcijai d/a un apkures nodrošināšanai;

620,0 tūkst. rbj. — Līvānu pilsētas valdei elektrolīnijas būves darbu apmaksai;

40,0 tūkst. rbj. — TDP valdei sakarā ar mežu ugunsgrēkiem saistītajiem izdevumiem;

280,0 tūkst. rbj. — Līvānu pilsētas valdei kapitālieguldījumiem elektrolīnijas būvei;

54,5 tūkst. rbj. — uzņēmumam «Sakura» par pirts apkuri;

100,0 tūkst. rbj. — Latgales TV finansēšanai.

KOPĀ: 2084,88 tūkst. rbj.

Izglītības finansēšanai

13,3 tūkst. rbj. — Preiļu pilsētas valdei par sakaru kabeļa ierīkošanu no IEd līdz Preiļu 1. vidusskolai;

80,0 tūkst. rbj. — Pelēču pagasta bērnudārzam «Vālodzīte»;

31,0 tūkst. rbj. — Preiļu TDP 1. vidusskolas garderobju

remontam;

12,0 tūkst. rbj. — Preiļu pilsētas valdei izglītības izdevumu segšanai;

29,4 tūkst. rbj. — skolu valdei Siļukalna skolas apkures sistēmas kapitālajam remontam.

KOPĀ: 165,7 tūkst. rbj.

Kultūras pasākumu finansēšanai

7,6 tūkst. rbj. — XXI Dziesmu un XI Deju svētku sagatavošanai;

30,0 tūkst. rbj. — Latvijas vēstures institūtam par veiktajiem arheoloģiskajiem pētījumiem Jersikas pilskalnā;

7,0 tūkst. rbj. — Lāčplēša dienas pasākumiem rajonā;

19,0 tūkst. rbj. — vēstures un lietišķās mākslas muzejam par elektrību un apkuri;

30,0 tūkst. rbj. — Preiļu centrālajai bibliotēkai apkures izdevumu segšanai;

30,0 tūkst. rbj. — Jersikas pagastam par arheoloģiskajiem pētījumiem;

100,0 tūkst. rbj. — SCO vecticībnieku baznīcas būvei.

KOPĀ: 223,6 tūkst. rbj.

Veselības aizsardzības finansēšanai

300,0 tūkst. rbj. — Preiļu SCO par veiktajiem darbiem slimnīcas celtniecībā.

KOPĀ: 300,0 tūkst. rbj.

Sporta pasākumu finansēšanai

6,7 tūkst. rbj. — «Vārpas» sporta pasākumiem;

2,0 tūkst. rbj. — dalības maksa sakarā ar rajona vadošo darbinieku sporta spēlēm Rēzeknē;

19,47 tūkst. rbj. — LSB «Vārpa» republikas sporta spēļu finālsacensībām;

35,0 tūkst. rbj. — rajona sporta pasākumu finansēšanai.

KOPĀ: 63,17 tūkst. rbj.

Sociālās nodrošināšanas finansēšanai

200,0 tūkst. rbj. — Salenieku pansionātam;

50,0 tūkst. rbj. — Žēlsirdības fondam Ziemassvētku labdarības pasākumiem;

2,5 tūkst. rbj. — TDP valdes grāmatvedībai pabalstu izmaksai vientuļi cilvēki apkopšanai.

KOPĀ: 252,5 tūkst. rbj.

Policijas izdevumu segšanai

62,0 tūkst. rbj. — Līvānu pilsētas valdei kārtējo izdevumu segšanai.

KOPĀ: 62,0 tūkst. rbj.

Pārvaldes aparāta izdevumu segšanai

143,0 tūkst. rbj. — TDP valdei kancelejas un saimnieciskajiem izdevumiem;

3,0 tūkst. rbj. — TDP valdei autotransporta bāzes nostiprināšanai;

9,0 tūkst. rbj. — TDP valdei autotransporta rezerves daļu iegādei;

49,155 tūkst. rbj. — TDP valdei ģerboņa izgatavošanai;

3,0 tūkst. rbj. — TDP valdei krāsns remonta apmaksai rajona arhitektu telpās;

20,1 tūkst. rbj. — TDP valdei kancelejas un saimnieciskajiem izdevumiem;

25,0 tūkst. rbj. — TDP valdei CARN telpu īres apmaksas sesijas translēšanai.

KOPĀ: 433,255 tūkst. rbj.

Pārējo pasākumu finansēšana

100,0 tūkst. rbj. — policijas daļai autotransporta bāzes uzturēšanai;

5,0 tūkst. rbj. — Rožupes pagastam materiālajiem pabalstiem sakarā ar ugunsgrēku;

14,3 tūkst. rbj. — TDP valdei rajona zemes komisijas locekļu darba apmaksai;

3,0 tūkst. rbj. — TDP valdei Dānijas studentu uzņemšanas izdevumu segšanai;

3,5 tūkst. rbj. — TDP valdei mācību izdevumiem;

10,5 tūkst. rbj. — TDP valdei stipendiju izmaksai;

3,2 tūkst. rbj. — TDP valdei semināru apmaksai;

6,165 tūkst. rbj. — TDP valdei d/a izmaksai;

17,7 tūkst. rbj. — TDP valdei autoservisa «Pēternieki» darbinieku algām;

22,4 tūkst. rbj. — TDP valdei par redakcijas pakalpojumiem;

66,0 tūkst. rbj. — Preiļu pils. izglītības pasākumu finansēšanai.

KOPĀ: 251,965 tūkst. rbj.

Rezerves fonda izlietojums

Tautsaimniecība

2,0 milj. rbj. — Līvānu pils. valsts siltumtīklu uzņēmumam siltumenerģijas sadārdzinājuma segšanai;

1,0 milj. rbj. — rajona centrālajai slimnīcai ēdināšanas, medikamentu iegādes un citu izdevumu segšanai;

111,0 tūkst. rbj. — Jersikas pagastam skolas projekta dokumentācijas apmaksai.

KOPĀ: 3 milj. 111,0 tūkst. rbj.

Informāciju sagatavoja
rajona TDP valdes finansu nodaļa

**CIENĪJAMIE
«NOVADNIEKA»
LASĪTĀJI**

Līdz 1993. gada 20. martam jūs varat vēl pagarināt parakstīšanos uz «Novadnieku» šī gada otrajam ceturksnim par pašreizējo abonēšanas maksu. NENOKAVĒJIET!

Zemessargu mācības: uzdevumi izpildīti

Zemessardzes 35. bataljona štābā pulcējās rotu komandieri uz mācības rezumējošu apspriedi. Viņi kopā ar štāba darbiniekiem analizēja mērķus un uzdevumus, kuri bija sasniegti LR ZS vēsturē pirmajā kopīgo apmācību dienā, pārsprieda trūkumus un uzdevumus, lai turpmāk stiprinātu kaujas gatavību.

1. rotas komandieris Jānis Kudiņš informēja, ka visi šīs rotas zemessargi bijuši savu uzdevumu augstlūmā un visiem izteiktas pateicības. Rotas kodolu veido Preiļu pilsētas iedzīvotāji, tālab bija izvirzītas augstas prasības pret sapulcēšanos trauksmes gadījumā, ierāšanos apsargājamajam objektam un darbu tajos. Zemessargi pārbaudīja autotransporta kustību pie apdzīvotās vietas Līči un Preiļiem, apsargāja bataljona štābu tā dislokācijas vietā pilsētas pierobežā.

2. rotas komandieris Jāzeps Anspoks bija apmierināts ar savu jaunāko komandieru un ierindnieku rīcību apmācību laikā, uzsverot viņu darbu arī gatavošanās posmā, īpaši izceļot piecus — V.Šeņku un D.Valaini no Pelēču, J.Alizānu no Rušonas, A.Kurmi no Aizkalnes un V.Kursi no Aglonas pagastiem. Šīs rotas darbības galvenā vieta bija šoseju krustojums pie Aglonas dzelzceļa stacijas un Daugavpils virziena posms.

4. rotas komandieris Dailis Mazjānis uzsvera, ka visi mācību dalībnieki laikā bija savās vietās un godam veica uzdevumus, no kuriem galvenais bija autotransporta pārbaude Galēnu krustojumā. Par centību visiem zemessargiem izteiktas pateicības.

5. rotas komandieris Pēteris Grauziņš teica, ka apmācības piedalījās 78 procenti no personāla-

stāva, kontrolēja autokustību Upmalas krustojumā un apsargāja tiltu pāri Dubnai, darbojās citās vietās, ka sevišķi izcēlies sakarnieks J.Kalvis.

Daudz labu vārdu pelnījuši Līvānu zemessargi, kuru kaujas uzdevums bija autotransporta kustības kontrole caur šo pilsētu Daugavas un Dubnas krastos, gan šosejas un dzelzceļa tiltu apsargāšana un citi uzdevumi.

Zemessardzes mācības visas mūsu valsts mērogā notika 6. martā. Kā ir atgādinājis republikas štāba priekšnieks Ģirts Kristovskis, tad tās bijušas sarīkotas pēc augstākā komandiera Anatolija Gorbunova iniciatīvas. Uzdevumi, kas tika izvirzīti vienam no valsts aizsardzības spēku formējumiem — zemessardzei, izpildīti, reizē atklājot arī trūkumus un nepilnības, kas jānovērš turpmāk. Līdzīgi tas ir arī 35. bataljonā, kuram bija jāpārāda sevi mobilizācijas plānu izpildē un mobilo vienību kaujas gatavībā, autotransporta kustības pārbaudē un stratēģisko objektu apsardzībā, radiosakaru nodrošināšanā. Kopvērtējumā saskaņoti darbojās visi posteņi un slēpņi, nolikotajā laikā ziņojot par nolikumiem kontrolējamajā teritorijā.

Viens no atbildīgākajiem uzdevumiem bija autotransporta pārbaude. Apskatītas 840 automašīnas, pārbaudot arī to vadītāju dokumentus. Jāsaka, no šīs lielās masas tikai četrus gadījumos nācās aizturēt mašīnas un nodot policijas rīcībā, tajā skaitā vienu ar spirta vedumu (piedalījās arī ceļu policijas darbinieki). Gandrīz visi pārbaudes uztvēra droši, lai gan bija arī neapmierinātie: sak, ko jūs te traucējat. Līču posteņi kāds BMW vadītājs iebilda pret kravas

nodalījuma atvēršanu, sacīdams, ka viņš ir Vācijas pavalstnieks un tur privātpašums neaizskarams. Neviens jau netikoja pēc viņa īpašumiem, bet transporta pārbaudes pastāv visās valstīs.

Pirmajā pusstundā pēc pulcēšanās izziņošanas dislokācijas vietās bija ieradusies, kā atzina mācību eksperti, 78 procenti no personālsastāva, kad atskanēja signāls: «Mobilizācija!» — klāt bija 90 procenti. Tas liecina par mūsu zemessargu augsto gatavības pakāpi un mobilitāti. Arī citi kopīgie rādītāji nav peļami — mācību plāna izpildē 90 procenti, pilnībā veikti visi svarīgākie uzdevumi, parādīta augsta disciplinētība. Kā trūkumus pārbaudītāji atzīmēja nepieliekamo radioaidītāju daudzumu, ka ne visiem zemessargiem ir sezonai atbilstoši formas tērpi un trūkst arī aprūpojuma. Bet tās jau ir ne tikai mūsu bataljona, bet visas republikas aizsardzības spēku problēmas. Mūsu valsts vēl nav tik bagāta, lai tās kareivjiem būtu pilns ekipējums, pietiekams un moderns bruņojums.

Mūsu zemessargiem trūkst arī transporta līdzekļu, lai ātri un efektīvi varētu ieņemt uzdevumā paredzētās vietas, līdzekļu degvielām un, droši vien, ja ne paju sabiedrību un pagastu atbalsts un atsauce, neizdotos tik labi tikt galā ar visu. 35. bataljona vadība un rotu komandieri atzinīgi novērtēja šo palīdzību (izņemot paju sabiedrību «Turība»), īpaši pateicas paju sabiedrībām «Galēni», «Ausma», «Rudzāti» un citām, Saunas un citiem pagastiem, rajona Tautas deputātu padomes valdei, ceļu policijas departamentam un citiem, kuri nepalika nomaļus.

A.Rancāns,

«DUKĀTAM» — pirmā gadadiena

1991. gada decembrī Latvijas Republikā nodibināta apdrošināšanas akciju sabiedrība «Dukāts», tai pamatus lika bijušie kolhozi, valsts saimniecības, agroservisa un zemnieku uzņēmumi, kā arī fiziskās personas. Galvenie mērķi bija:

— nodrošināt iedzīvotāju mantas garantētu aizsardzību uz izdevīgiem nosacījumiem;

— likvidēt apdrošināšanas sistēmas monopolu un augstos pakalpojumu tarifus par labu klientiem.

Preiļu rajonā ar «Dukātu» pirmais apdrošināšanas līgums tika noslēgts 1992. gada 20. februārī, tālāk apritējis pirmais darbības gads. Nodaļa iekarojusi ievērojamu autoritāti un uzticību klientu vidū, pierimušas baumas un kaisības par sabiedrības maksātnešpēju un bankrotu. Šajā gadā mūsu nodaļa noslegusi 307 ēku, 137 mājas mantas, 87 autotransporta, 7470 mājlopu un 182 kompleksos apdrošināšanas līgumus, savukārt mūsu klienti saņēmuši jau 1 miljonu un 50 tūkstošus LVR lielu apdrošināšanas atlīdzību.

Nodaļa veic dzīvības apdrošināšanu uz trim, četriem, pieciem, desmit, piecpadsmit un divdesmit gadiem, kas bez tiešajām funkcijām ir arī izdevīgas naudas noguldīšanas veids, jo iemaksas, atkarībā no termiņa un vecuma, ir 50-90 procenti no summas. Lai nezustu naudas vērtība, pielietojam inflācijas koeficientu.

Klientiem izdevīga ir apdrošināšanās pret nelaimes gadījumiem, zemie tarifi ļauj izvēlēties praktiski

iebkuru apdrošināšanas summu. Nelaimes gadījumā saņem ne tikai sāpju naudu, bet arī ikmēneša pabalstus. Nāves gadījumā izmaksājam pilnu apdrošinājuma summu un līdz pilngadībai ikmēneša pabalstus bērniem. Automašīnas iespējams apdrošināt gan par nacionālo naudu (LVR, Ls), gan arī ārvalstu valūtu. Realizējam vācu apdrošināšanas fimas «Alte Leipzig» zaļās kartes ārzemju braucieniem, kuras ar 1. martu ir vislētākās Latvijā, reizē var apdrošināt dzīvību šādam ārzemju braucienam laikā.

Interesants ir arī tāds jaunums, ka akciju sabiedrība «Dukāts» laidusi klajā akcijas ar 10 tūkstošu rubļu nominālo vērtību, ko var iegādāties jebkurš mūsu valsts pilsonis, samaksājot 11250 LVR.

Mēs pastāvīgi strādājam pie apdrošināšanas nosacījumu pilnveidošanas un apkalpošanas zonu paplašināšanas. Šajā sakarībā darbinieki vēl vajadzīgi Siļūkalna, Galēnu, Rušonas un Aizkalnes pagastos, Līvānos un Saunas pagasta Smeleros.

Atzīmējot savu pirmo darbības gadu, vēlam panākumus kolēģiem no firmām «Latva» un «Ezerzeme». Lai veidojas normālas savstarpējās darba attiecības, un ieguvēji būtu tikai klienti. Esošajiem un nākamajiem klientiem vēlam stipru veselību, panākumus, bet mēs būsim drošs vairogs jūsu darba augļiem.

I.Jeršovs,
apdrošināšanas akciju
sabiedrības «Dukāts» Preiļu
nodaļas vadītājs

Vieglprātībai — bēdīgas sekas

Divos Preiļu rajona pagastos notikusi plaša saslimšana ar sifilisu. Vīriešus inficējusi 18-gadīga meitene...

Sākums notikušajam ir vienkāršs. Tēvs atveda pie ārsta savu vienīgo 16-gadīgo dēlu, kurš slimoja jau vairākas nedēļas, bet kautrējās par to teikt. Ārsts — ķirurgs, pie kura griezās tevs, apskatījis dēlu, nekavējoties sūtīja to pie dermatovenerologa. Dienu vēlāk 16-gadīgais jauneklis ar diagnozi — sifiliss jau bija hospitalizēts Rīgā, kur diagnoze apstiprinājas un jauneklis sāka ārstēšanos.

Puisis inficējās no kādas jaunas sievietes, kura slimoja ar sifilisu, bet par to nezināja un piekopa izlaidīgu dzīvesveidu. 18-gadīgā meitene stājās dzimumsakāros ar daudzām vīriešiem, no kuriem pašlaik ir zināmi 20 vecumā no 16 līdz 60 gadiem. 5 no šiem vīriešiem ir inficēti ar sifilisu, pārējie atrodas apsekošanas stadijā. Pie tam, daudzus vīriešu, ar kuriem šī 18-gadīgā stājās dzimumkontakts, viņa vienkārši nepazīna, jo bieži vien tas notika dzerumā, un viņa nav spējīga visus atcerēties. Tāpēc medicīnas darbiniekus gaida liels darbs, meklējot un apsekojot visas personas, kurām bija dzimumkontakts gan ar slimu sievieti, gan ar viņas jau saslimušajiem partneriem.

Tādējādi notika grupveida saslimšana ar sifilisu divos mūsu rajona pagastos, un kur ved pēdas, vēl nav zināms. Notiek kontaktu pārbaude Preiļos, citos pagastos un arī rajonos.

Sifiliss ir hroniska infekcijas slimība, kura izplatās galvenokārt dzimumkontakta ceļā. Slimība bojā visus orgānus un audus, bez ārstēšanās ilgst daudzus gadus, pāriet arī pēctečiem. Māte, kas slimo ar sifilisu un neārstējas, dzemdē jau slimu bērnu.

Sifilisam raksturīgi gan slēptie, gan aktīvie periodi, un jo tālāk no saslimšanas sākuma, jo smagāka slimības gaita. Tāpēc svarīgi pēc iespējas ātrāk atklāt šo slimību un sākt ārstēšanu.

Sifilisu izraisa baktērija — bālā

spirohēta. Ārējā vidē tā ir neizturīga — sadzīves inficēšanās ir iespējama tikai ciešā kontaktā: skūpstoties, izmantojot vienu lūpu krāsu, smēķējot vienu cigareti, izmantojot vienu kabatas lakatiņu, dvieli, traukus, berzamo arīšķi... Tieši tāpēc nepieciešama arī saslimušā radnieku un tuvinieku medicīniskā pārbaude.

Sifilisa norise daļas vairākos periodos: inkubācijas — no inficēšanās momenta līdz pirmajām pazīmēm; primārais — infekcijas vietā parādās nesāpīga čūliņa, kura ātri sadzīst, netraucē slimnieku un tāpēc tai nepiegrīz uzmanību. 6-7 nedēļas vēlāk pēc čūliņas sadzīšanas sākas sekundārais periods, kad tiek bojāti visi orgāni, uz ādas un gļotādām parādās plankumaini izsitumi, blīvi plakani mezgliņi. Arī šis periods ar laiku pāriet, slimība turpinās slēptā formā, lai pēc 3-4 gadiem atstītos jau trešais periods, kad uz ādas un orgānos parādās sadalījušies mezgli, kas noved pie krasām izmaiņām organismā, invaliditātes un pat nāves.

Kādi ir personīgās un sabiedriskās profilakses veidi? Tie ir vienkārši un viegli izpildāmi. Veselīgs dzīvesveids bez dzeršanas un izlaidības; elementāro sanitāri higiēnisko normu ievērošana; nepieciešamais medicīnas zināšanu līmenis, lai sekotu savai un apkārtējo cilvēku veselībai; medicīniskā pārbaude pēc gadījuma dzimumsakāriem, nekādā gadījumā — savu dzimumsakaru partneru slēpšana no ārsta.

Slimniekiem un tiem, kas izvēlās no pārbaudes uz sifilisu, var būt pielietots Latvijas KK 112. pants. Pēc šī panta tos slimos ar sifilisu, kas tišam veicina slimības izplatīšanos, kad atsakās no pārbaudes, ārstēšanās, kontroles, var saukt pie kriminālatbildības. Līdz noņemšanai no uzskaites visiem inficētiem bez ierunām jāizpilda ārsta norādījumi.

A.Levikins,
Preiļu CRS dermatovenerologs

TAVAM GRĀMATU PLAUKTAM

ATENTĀTS PRET VILI LĀCI

Latvijā ir tikai nedaudz cilvēku, kuri informēti par to, ka savulaik nacionālie partizāni pret LPSR Ministru Padomes priekšsēdētāju Vili Lāci rīkoja atentātu. Tikai nejausības dēļ toreizējais valstsvars palika dzīvs. Lode ķēra kādu no viņa apsargiem. Otrreiz atentātu gatavoja 40 mežbrāļu trieciengrupa...

Viņa Lāča rakstnieka popularitāte un viņa vaina tūkstošiem lautasbrāļu izsūtīšanā Golgātas ceļos uz Sibīriju svaru kausos nebija līdzvērtīgi lielumi. Tāpēc nacionālie partizāni izšķīrās par nodevēja sodīšanu.

Detalizēti par šo atentātu jaunajā grāmatā «Uz ežiņas galvu līķu...» stāsta toreizējais Lāča «mednieks» komandieris — nacionālo Daugavas vanaugu Ogres nodaļas priekšsēdis Tālris Krastiņš.

Pirmajā grāmatā, kas vēlta nacionālo partizānu vēsturei, uzziņām, kā Riharda Pārpu vienība gaišā dienas laikā uzbruka Krustpils kara komisariatam, lasām par Zemgalē spēcīgākas — lles grupas

— operācijām, par Kabiles ieņemšanu un daudz, daudz citām savijņojošām cīņu epizodēm Vidzemē, Latgalē, Kurzemē un Zemgalē. Grāmatā daudz pateicības pilnu vārdu velūti tiem pašaiļiedzīgajiem latviešu zemniekiem, kuri grūtajos pēckara gados atbalstīja savus vienīgos aizstāvjus — mežbrāļus.

Grāmata par latviešu nacionālo partizānu cīņām sniedz detalizētu pārskatu par desmit gadus ilgo mežbrāļu karu. 408 lappuses biežajā sējumā savas atmiņas stāstījuši daudzi cīnītāji, viņu tuvinieki un atbalstītāji. 50 autoru vidū ir Latvijā un rietumos pazīstami literāturisti un vēsturnieki Ādolfo Šilde, dzejnieks Alberts Eglītis, Bronislava Martuževa, Gunārs Freimanis, Modris Zihmanis un citi.

Grāmata ir bagātīgi ilustrēta. Tajā atrodam fotoattēlus, kuri līdz šim tika rūpīgi slēpti čekas arhīvos. Dažāda žanra darbos stāstīts par 855 pretošanās kustības dalībniekiem un 132 partizānu vienībām.

Pirmoreiz vienkopus sastopamies arī ar veselās nodevēju plejādes vārdiem.

Līdz šim Jāņa Dzintara, Viļa Samsona un citu «vēsturnieku» grāmatās nacionālos partizānus dēvēja par taulas ienaidniekiem un bandītiem. Tagad lasītājiem kļūst zināms, par ko un pret ko šie mežavīri cīnījās.

Pēc kapitulācijas ieročus nenolika, bet mežos aizgāja un nacionālo partizānu rindās pret okupantiem cīņu turpināja arī ap 4000 latviešu leģionāru. Grāmatu «Uz ežiņas galvu līķu...» lasītājs saņem nozīmīgās dienās: 16. martā, latviešu leģiona dibināšanas 50. gadskārtā. Tā ir dziļas cieņas un godbijības apliecinājums vēl dzīvajiem un daudzajiem kritušajiem Latvijas brīvības cīnītājiem.

Grāmatu sagatavojusi Nacionālo Daugavas vanaugu Latvijas apvienības sadarbībā ar apgādu «Daugava».

Daiga Purvēna,
grāmatas redaktore

Mācās veselības mācības skolotāji

Paredzams, ka pēc gadiem trim, tāpat kā šobrīd citur pasaulē, arī Latvijā pamatskolu un vidusskolu mācību satura obligāta sastāvdaļa būs veselības izglītība.

Bet jau tagad gandrīz katrā Latvijas pilsētā un lauku rajonā ir skolas, kuru atsevišķās klasēs ieviesta veselības mācība — priekšsmets, kas bērniem un jauniešiem sniedz zināšanas un veido prasmes savas un apkārtējo cilvēku garīgās un fiziskās veselības veicināšanai. Šādu skolu skaits nemitīgi pieaug. Līdz ar to aizvien aktuālāks kļūst jautājums par veselības izglītotāju sagatavošanu. Ar nākamā mācību gadu veselības mācības skolotāju sagatavošanu plāno uzsākt Rīgas Skolotāju institūts. Bet Latvijas skolu veselības izglītības projekta ietvaros jau kopš 1992. gada rudens uzsāktas skolotāju un skolu ārstu mācības regulāros kursos, kuros strādā Latvijas skolu veselības izglītības projekta grupas dalībnieki un ārzemju lektori. Kursus LR izglītības ministrijas organizē LU Ekoloģiskais centrs sadarbībā ar Na-

cionālā vides un sabiedrības veselības centra Veselības izglītības daļu un Latvijas Ģimenes centrs.

Neapšaubāmi, ka mūsdienu līmenim atbilstošu garīgās un fiziskās veselības mācību saturu un modernu mācību metodiku var realizēt tikai tam sagatavoti, kompetenti pedagogi.

LR Izglītības ministrija kopā ar minētajām iestādēm pašlaik izstrādā kritērijus sertifikāta izsniegšanai skolotājiem par tiesībām pasniegt veselības mācību līdz 12. klasei. Viens no pamatkritērijiem varētu būt kopējs četru nedēļu (ap 20 stundu) mācību laiks — attiecīgi divas nedēļas Latvijas Ģimenes centra kursos un divas nedēļas LU Ekoloģiskā centra un Veselības izglītības daļas organizētajos kursos.

Izziņas un pieteikšanās LU EC un Veselības izglītības daļas kursos pie Daigas Štelmaheres (Rīga, Raiņa bulv. 19, tālr. 225304).

Igors Puškarevs,
Latvijas skolu Veselības izglītības projekta
vadītājs, medicīnas zinātņu
habilitētais doktors, LU profesors

ATMIŅAS SASAUCAS

Nu jau daudzi gadi pārdzīvoti, bet arvien vēl sirdī turas sāpe par izpostīto dzīvi. Cilvēks, daudz pārcietis, norūdīts grūtībās, ierāvis sevi, nogaida un vēro visu pašreiz notiekošo. Bet cik ilgi klusēsīm, ko gaidīsīm, vai pārdzīvosīm savu sāpi tāpat vien?

Tuvojas 25. marts — komunistiskā terora upuru piemiņas diena, par to sprieda Preiļu represēto kluba dalībnieki kārtējā tikšanās reizē. Arvien vēl gaidām atmiņu stāstījumus par Sibīrijā nodzīvoto laiku. Anketas represētajiem tika izsniegtas, bet atmiņu stāstījumi kavējas, jo cilvēki stagnācijas perioda nospiesību nepārvar, arvien vēl baidās par sevi.

Plašā vērienā šogad plānojam atzīmēt šo sāpes dienu: visus kopā pulcinās dievkalpojums Preiļu baznīcā ar ziedu nolikšanu pie atmiņu plāksnes. Plaša pulcēšanās paredzēta Preiļu kultūras namā ar groziņu vakaru. **Lūdzam pieteikties līdz 20. martam Preiļu muzejā.**

T.Lakovska.

Preiļu represēto kluba priekšsēdētāja

Televīzijas programma

Otrdiena, 16. marts

LATVIJAS TV I
18.00 Ziņas. 18.10 Spoguļi. 18.55 Vizīte. 19.25 Uzmaniību - AIDS! 19.30 Dziesmas un fragmenti no teātru izrādēm. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.10 Kinovakars. 23.50 Nakts ziņas.

OSTANKINAS TV
14.00 Ziņas. 14.25 Lietišķais vēstnesis. 14.40 Ādama Smita naudas pasaule. 15.10 Bloknots. 15.15 Doktors Aikāsāp. 3. un 4. sērija. 15.35 TV filma. 15.50 Roka stunda. 16.30 TV kanāls Ostankina. 17.00 Ziņas. 17.25 Sarkanais kvadrāts. 17.55 Kāds būs laiks? 18.00 Vienkārsi - Marija. Mākslas filma. 18.45 Miniatura. 18.55 Teina. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Godinot romanču karalieni. 21.40 Privāttipašņieka ābece. 21.50 TV iepazīstina. 22.30 Sevis meklējums. 23.00 Ziņas.

KRIEVIJAS TV
17.00 Literārā kompozīcija Kāpēc dzejnieks? 17.30 Starpbrīdis. 17.45 Parlamenta vēstnesis. 18.00 Līdz Maskavai - tālu. 18.45 Svētki katru dienu. 19.00 Vēstis. 19.25 Santabarbara. 143. sērija. 20.15 Komponists J.Fajiks. 21.00 Politikas Olimpā. 22.00 Vēstis. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 Krievijas Federācijas AP sesija. 22.45 Eksāmens mūzikā. 23.45 Dekera trio. ASV.

Trešdiena, 17. marts

LATVIJAS TV I
18.00 Ziņas. 18.15 Koncerts. 18.40 Brīvais mikrofons. 19.30 Jauno mūziķu izpildītāju konkurss Alternatīva. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.10 Visu vai neko! 22.30 Diva.

OSTANKINAS TV
5.30 Rīts. 7.45 Firma garantē. 8.00 Ziņas. 8.20 Mult. filma. 8.45 Vienkārsi - Marija. Mākslas filma. 9.30 Dok. filma. 10.50 Preses ekspresis. 11.00 Ziņas. 11.20 Izmēģinātāji. Mākslas filma. 12.50 Kinostudijas Kirgizfilma TV. 14.00 Ziņas. 14.25 Telemikss. 15.10 Bloknots. 15.15 Doktors Aikāsāp. 5. un 6. sērija. 15.35 Krievija - dziesmās, mūzikā, dejās. 15.55 ASV mult. filma. 16.25 Starpvalstu TV kanāls Ostankina. 16.50 Tehnodroms. 17.00 Ziņas. 17.25 Sarkanais kvadrāts. 17.50 Kāds būs laiks? 17.55 Koncerts. 18.05 Vienkārsi - Marija. Mākslas filma. 18.50 Aktīse Jūlija Borisova.

KRIEVIJAS TV
17.00 Kristīgā programma. 17.30 Svētki katru dienu. 17.40 Nota Bene. 18.25 Futbols. Maskavas Spartaks - Roterdams Feyenoord. 20.25 Mult. filma pieaugušajiem. 20.35 Orķestri tikai meitenes. 21.05 Santabarbara. 144. sērija. 22.00 Vēstis. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 Referendums... 22.45 Krievijas Federācijas AP sesija. 23.15 Džimijis Hendriks.

Ceturtdiena, 18. marts

LATVIJAS TV I
18.00 Ziņas. 18.15 Bērniem. 19.30 Programmu Neatkarība. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.10 Dzīvīte, dzīvīte... 22.10 TV seriāla Kapitāla pilsēta 4. sērija. 23.00 Mūzika atpūtai. 23.30 Nakts ziņas.

OSTANKINAS TV
5.30 Rīts. 7.45 Firma garantē. 8.00 Ziņas. 8.20 Mult. filma. 8.45 Vienkārsi - Marija. 9.30 Dzīvnieku pasaulē. 10.10 ...Līdz sešpadsmit un vecākiem. 10.50 Preses ekspresis. 11.00 Ziņas. 11.20 Futbols. 12.55 Lai notiek, kas notikdams. Mākslas filma. 14.00 Ziņas. 14.25 Telemikss. 15.10 Bloknots. 15.15 Doktors Aikāsāp. 7. sērija. 15.25 Koncertfilma. 16.20 ...Līdz sešpadsmit un vecākiem. 17.00 Ziņas. 17.25 Sarkanais kvadrāts. 17.50 Tehnodroms. 18.00 Kāds būs laiks? 18.05 Vienkārsi - Marija. Mākslas filma. 18.50 Privāttipašņieka ābece. 19.00 Krievu pasaulē. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas.

KRIEVIJAS TV
17.05 Trests M. 17.20 Opozīcija. 18.00 Parlamenta vēstnesis. 18.15 Reportāžas no Mazās Eiropas. 18.45 Svētki katru dienu. 19.00 Vēstis. 19.25 Santabarbara. 145. sērija. 20.15 Hrono. 20.45 Aleja. 21.00 Politikas Olimpā. 22.00 Vēstis. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 Programma EKS. 22.40 Krievijas Federācijas AP sesija. 23.10 Koncerts. 23.35 Mihails Barišņikovs. 3. filma.

SIA «SAKA PRODEKS»

Jēkabpili iepērk bērza apalkokus. Garums 2,70; 3,00; 3,20 m, diametrs — 18-40 cm tievgalī, taisni, bez ārējiem zariem, brūni iekrāsota serde — ne vairāk kā 10% no diametra.

Mūsu telefons: Jēkabpils (252) 63233.

Zvaniet mums un Jūs ievērojami samazināsiet transporta izdevumus.

Visi ceļi ved caur Jēkabpili!

No aprīļa Jūsu pastkastītēs bus atrodamā

MĪLESTĪBA, MĀKSĻA, MODE, pat POLITIKA — cilvēka pašaplicināšanās un attiecības ar citiem TV un satelītu TV programmas ar plašām anotācijām

Abonements 1993. gadam maksā 495 LVR.
Abonēšanas indekss: 68109.

Preiļu rajona Upmalas pagasta paju sabiedrības «Vārkava» valde

paziņo, ka šī gada 26. martā plkst. 10.00 Vārkavas vidusskolas telpās notiks atkārtota paju biedru kopsapulce.

SIA «Agroapgāde» piedāvā:

- ✦ ekskavatorus EO-2621 — 610000 LVR,
 - ✦ traktoros MTZ-80 — 600000 LVR,
 - ✦ kultivatorus (bultveida zari) KRG-3,6 — 22000 LVR,
 - ✦ kultivatorus dziļirdinātājus K6-2,8 — 23000 LVR,
 - ✦ minerālmēslu izkliedētājus MVU-5 — 24800 LVR,
 - ✦ pļaujmašīnas KS-F-2,1 — 44800 LVR,
 - ✦ arklus PGP-3-40 — 38000 LVR,
 - ✦ graudu kaltes SZSB-8A — 100000 LVR,
 - ✦ kūtsmēslu izkliedētājus PRT-10 — 100000 LVR.
- Zvanīt pa telefonu 65189.

Valsts uzņēmums «Preiļu lauktehnika» realizē bez tirdzniecības uzcenojuma;

- kompjūteru, printeru,
- vieglo automašīnu piekabes,
- kartupeļu stādāmās mašīnas,
- lopbarības smalcinātājus KPI-4,
- slaukšanas iekārtas 2 govīm AID-2,
- centrālapkures katlus,
- sadzīves putekļsūcējus «Audra»,
- krāsns ķieģeļus un rezerves daļas lauksaimniecības tehnikai un slaukšanas iekārtām.

Tel. uzzinām — 22710 un 22453.

AGROSE/VIŠA UZNĒMUMS Z/S

»STĀRĀSTĀNI«

Aizkraukles rajona agroservisa uzņēmums «STĀRĀSTĀNI»

realizē A-76 markas benzīnu par sekojošām cenām (atkarībā no pirkuma apjoma):

- līdz 1500 litriem 32 LVR/l,
- no 1500 līdz 3000 litriem 30 LVR/l,
- no 3000 līdz 10000 litriem 28 LVR/l,
- virs 10000 litriem 26 LVR/l.

Benzīna saņemšana Jēkabpils naftas bāzē. Apmaksa kā skaidrā naudā, tā arī ar pārskaitījumu.

Tel. Aizkrauklē 23127.

Jersikas šķirnes dzīvnieku bāze
IEPĒRK sienu par 5 rbl. kg.
Tālrunis 46653.

NOVADNIEKS Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Novadnieks»
REDAKTORS PĒTERIS PĪZELIS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
REDAKCIJAS ADRESE: LV-5301, Preiļos, Aglonas ielā 1. ☎ 22059, 22305, 21759, 22154, 21996, 21985.
PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169.

Reģistrācijas apliecība № 1018.
Iespiests Daugavpils tipogrāfijā Daugavpilī, Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. I iespaidloksne.
Metiens 5462 eksemplāri. Pas. № 393

© Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz «Novadnieku» obligata.

SIA «TAKA»

- pieņem pasūtījumus individuālai apģērhu šūšanai īsos termiņos.
 - Piedāvā šūšanas un aušanas izstrādājumus.
 - Pieņem pasūtījumus aušanas izstrādājumiem no pasūtītāja dzijas.
 - Veic vilnas apmaiņu pret krāsotu dziju, šūšanas un aušanas izstrādājumiem.
- SIA «Taka» atrodas Preiļu pakalpojumu namā šūšanas ateljē telpās.
Tel. 23289, 22374.

Paju sabiedrība «Rudzāti»

18. martā plkst. 11.00 rīko atkārtotu kopsapulci, kura notiks Rudzētu vidusskolas telpās.
Reģistrācija no plkst. 8.30.
Valde

Pārdod

jaunu «Husqvarna» un aitas. Zvanīt 42580; * * *

govī. Tālrunis 55618.

Maina

kūtsmēslu transportieri pret traktora MTZ šaurajiem pakājiem riteniem vai riteni diskām, PĀRDOD teju. Tālr. 21442 pēc plkst. 20.00; * * *

presēto sienu pret traktora pļaujmašīnu tehniskā kārtībā. Ir varianti. Tālrunis 38758 no plkst. 19 līdz 22.

Dažādi

Pazaudēta autovadītāja apliecība uz R.Kokina vārda. Atradēja pret atlīdzību lūdz zvanīt 21294.

Sirsniņš paldies radiem, draugiem, kaimiņiem un darba biedriem par palīdzību un mierinošu vārdu skumju brīdī, izvadot mūsu māmuļu Solomeju VUCĀNI pēdējā gaitā.
Bērni un mazbērni

Vairs neko tev, māmuliņ, Dzīvē nevarēšu sniegt.
Izsakām līdzjūtību Zītai Kivlenieci, izvadot MĀTI pēdējā gaitā.
Preiļu 1. vidusskolas kolektīvs

Viss nepazūd, kad, tēti, kapu kalnā
Pār tevi vēsas smilšu saujas krīt.
Vēl paliek siltums, ko tu dzīvē devi,
Un kaut kur dziļi sirdī sāpes mīt.
A.Auziņš
Izsakām dziļu līdzjūtību Liliņai Jaudzemaī sakarā ar TĒVA nāvi.
Preiļu pasta kolektīvs

Pārtrūka sīga, aplūsa dziesma,
Apdzīsa zvaigznes, saira sappi.
Viss tas notika pēkšņi un strauji,
Pielija sāpju un asaru trauks.
Z.Purvs
Izsakām dziļu līdzjūtību piederīgajiem sakarā ar Leonarda USĀNA pēkšņo nāvi.
Paju sabiedrības «Vārkava-I» kolektīvs

Выражаем глубокое соболезнование Светлане Александровне Точка по поводу смерти МАТЕРИ.
Родители 1-ой группы